

१९
जनहित याचिका क्रमांक १७३/२०१०.
डॉ.महेश बेडेकर वि. महाराष्ट्र शासन व
इतर. ध्वनी प्रदुषण नियमांची
अंमलबजावणी करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक : डिआयएस ०९१०/प्र.क्र.४३४/वि.शा.१ ब
दुसरा मजला, मुख्य इमारत, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : १ जुलै, २०१५

वाचा :- मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी जनहित याचिका क्रमांक १७३/२०१० मध्ये
दिनांक १३.०३.२०१५ रोजी दिलेले आदेश.

परिपत्रक :-

जनहित याचिका क्रमांक १७३/२०१० (डॉ.महेश बेडेकर विरुद्ध महाराष्ट्र शासन व इतर)
या याचिकेमध्ये मा.उच्च न्यायालयाने "Noise Pollution (Regulation and Control) Rules,
२०००" ची अंमलबजावणी करण्याचे निर्देश संदर्भाधिन आदेशान्वये दिलेले आहेत.

२.. मा.उच्च न्यायालयाने संदर्भाधिन आदेशातील मुद्दा क्र.३५ नुसार कार्यवाही
करण्यासंदर्भात पुढीलप्रमाणे आदेश दिले आहेत :-

35. (i) All concerned authorities shall ensure that a loud speaker or a public address system shall not be used except after obtaining written permission from the authority contemplated by the Noise Pollution Rules in accordance with Sub-Rule (1) of Rule 5 in addition to the license required to be obtained under Rules, if any, framed under the said Act of 1951;
- (ii) Therefore, toll free number shall be created to enable the authorities to receive complaints in addition to usual and conventional modes. A facility shall be also made available to submit complaint by e-mail and by SMS.

- (iii) The authority will have to also consider of immediately issuing an order of suspension of license / permission granted to use loud speaker or public address system. Immediately, on receipt of a complaint in any form. Appropriate police officer shall be deputed to the relevant site with a necessary machine / equipment to test whether noise level exceeds the ambient noise standards. If the police officer notices that public address system or loud speaker is being used without license / permission, he shall forthwith stop the use of the loud speaker or public address system.
- (iv) The State Government shall notify the names and addresses and all particulars of the authorities under the Noise Pollution Rules and the Rules under the said Act of 1951 within the limits of the Municipal Corporations which are parties to the PIL.
- (v) The State Government shall set up a grievance redress mechanism in the limits of each Corporation in terms of clause (ii) above within a period of two months from today. Wide publicity shall be given to the said mechanism in the manner provided in clause (iv) above.
- (vi) Till such mechanism is in place, a citizen shall be entitled to lodge oral complaint about the breach of Noise Pollution Rules or Loud Speaker Rules framed in exercise of powers under Section 33 of the said Act of 1951 on telephone number 100. On receiving complaints, a police officer shall immediately visit the spot and shall forthwith stop illegal use of public address system or loudspeaker or a musical instrument. On receipt of a complaint in any form, appropriate police officer shall be deputed to the relevant site with a necessary machine / equipment to test whether noise level exceeds the ambient noise standards.

- (vii) Well in advance before the commencement of festivals such as Ganesh Utsav, Navratri and Dahi Handi, the Police commissioners / District Magistrates shall call meeting of all major organizations holding such functions and appraise them of the provisions of law and the consequences of breach of the provisions of law.
- (viii) We direct that the authorities under the Noise Pollution Rules and the authorities under the Rules relating grant of licenses framed under the said Act of 1951 shall verify before the grant of license / permission to use loudspeakers or public address system whether the applicant has made any breach of any Rules or license conditions when license / permission was granted to such Applicant to the particular festival at a particular place earlier.

३. मा.उच्च न्यायालयाच्या उपरोक्त आदेशाची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्यात यावी. तसेच महानगरपालिका क्षेत्रामध्ये मोठ्या उत्सवांच्या वेळी ध्वनी प्रदुषणाच्या धोरणाच्या अंमलबजावणीची तपासणी करण्यासाठी एका गटाची स्थापना करून ध्वनी प्रदुषणासंबंधीच्या धोरणाची योग्यरित्या अंमलबजावणी होईल, याची दक्षता घ्यावी. त्याचबरोबर नागरी क्षेत्र वगळता घोषित करण्यात आलेल्या "शांतता क्षेत्रांची (Silence Zone)" माहिती आपल्या जिल्ह्याच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात यावी. नागरी क्षेत्रातील "शांतता क्षेत्रांची (Silence Zone)" माहिती संबंधित महानगरपालिका / नगर पालिकांनी आपापल्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून द्यावी.

४. या परिपत्रकातील परिच्छेद क्रमांक २ मधील मुद्दा क्रमांक ३५ (iv) आणि ३५ (v) बाबत मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार नगर विकास विभागाने त्यांचे शासन परिपत्रक क्रमांक याचिका २०१५/सं.क्र.८७८/नवि-३४, दिनांक १ जुलै, २०१५ नुसार संबंधितांना सूचना निर्गमित केल्या आहेत. त्याअनुषंगाने त्याचे संबंधितांनी मा.उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशानुसार तंतोतंत पालन करावे.

4/

शासन परिपत्रक क्रमांक : डिआयएस ०९१०/प्र.क्र.४३४/वि.शा.१ ब

५. या परिपत्रकातील परिच्छेद क्रमांक २ मधील मुद्दा क्रमांक ३५ (vii) नुसार सर्व जिल्हादंडाधिकारी यांनी कार्यवाही करावी. सदरहू सूचना या महसुल व वन विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०१५०७०११२२६१५७६२९ असा आहे. हे शासन परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

**K P
Bakshi**

Digitally signed by K P Bakshi
DN: CN = K P Bakshi, C = IN,
S = MAHARASHTRA, O =
GOVERNMENT OF
MAHARASHTRA, OU =
PLANNING DEPARTMENT
Date: 2015.07.01 11:25:19
+05'30'

(के.पी.बक्षी)

अपर मुख्य सचिव (गृह), महाराष्ट्र शासन

उप विभागीय पोलीस अधिकारी -

१	जळगाव भाग	पो.उपअधि. मोक्षदा पाटील	7387966410	0257-2220414
२	भुसावळ भाग	SDPO श्री.रोहीदास पवार	9764004997	02582-222133
३	फैजपुर भाग	SDPO श्री.चव्हाण	9850252264	02585-245100
४	मु.नगर भाग	SDPO श्री.थोरात	9422816845	02583-223182
५	चोपडा भाग	SDPO श्री.बाघमारे	8888847075	02586-222833
६	अमळनेर भाग	SDPO श्री.रमेश पवार	9850572233	02587-223041
७	पाचोरा भाग	SDPO श्री.रमेश गावीत	9821936739	02596-244933
८	४० गाव भाग	SDPO श्री.पातोंड	9623232361	02589-222683

जळगाव डिक्कीजन - जळगाव नि.कक्ष-0257-2223333

भुसावळ नि.कक्ष - 02582-227874

१	जिल्हापेठ	PI तरवाडकर	9422563966	0257-2220733
२	जळगाव शहर	PI श्री.तांबे	9423173444	0257-2229693
३	शनिपेठ	PI श्री.प्रधान	9881758777	0257-2225313
४	MIDC	PI कु-हाडे	9673520333	0257-2210500
५	जळगाव तालुका	PI सुर्यकांत पाटील	9403257617	0257-2253002
६	रामानंद	PI श्री.वाडीले	9923078255	0257-2282864
७	भुसावळ शहर	PI श्री.केदारे	9764001878	02582-222200
८	भुसावळ बा.पेठ	PI श्री.नजन पाटील	7350515858	02582-222399
९	भुसावळ तालुका	PI श्री.आर डी.मुरकुडे	9422070430	02582-222899
१०	नशिराबाद	API श्री.तिवारी	9823720760	0257-2356333
११	फैजपुर	API श्री.किरण शिंदे	9823296367	02585-245588,245234
१२	निंभोरा	API श्री.भुजबळ	9823511660	2584-280381
१३	रावेर	PI श्री.काळे	9923699291	02584-250333
१४	यावल	PI श्री.व्ही.एम.मोरे	9527786100	02585-261333
१५	मु.नगर	PI श्री.चंदेल	9823066936	02583-234333
१६	सावदा	API श्री.शेवाळे	9923240454	02584-222043
१७	वरणगाव	API श्री.गांगुर्डे	9923389699	02582-262333
१८	बोदवड	PI श्री.पगारे	9823622013	02582-275599

चाळीसगाव डिक्कीजन

१९	चाळीसगाव	PI श्री.बुधवंत	9011228333	02589- 222683 222077
२०	भडगाव	PI श्री.निकम	9545590747	02596-221333
२१	कासोदा	API श्री.संजय चव्हाण	8805120199	02588-230333
२२	मेहुणबारे	API श्री.सातव	9423572250	02589-286023
२३	चाळीसगाव गा.	PI श्री.सुनिल गायकवाड		
२४	पाचोरा	PI श्री.सिनगारे	9823697999	02596-240133
२५	जामनेर	PI श्री.शेख	9766680666	02580-230033
२६	पिंपळगाव	API श्री.भोरटेकर	9823264005	02596-278255
२७	पहुर	API श्री.उत्तेकर	8691869993	02580-242333
२८	अमळनेर	API श्री.अनिल देशमुख	9923106454	02587-223333
२९	मारवड	API श्री.प्रदीप देशमुख	8888860123	02587-244233
३०	पारोळा	PI श्री.पठारे	9665351111	02597-222333
३१	एरंडोल	PI श्री.डी.बी.गायधनी	9423387749	02588-244333
३२	चोपडा शहर	PI श्री.व्ही.डी.वाघ	8888864945	02586-220333
३३	चोपडा गा.	PI श्री.सुर्यवंशी	9423905407	02586-222101
३४	धरणगाव	PI श्री.सी.डी.बनगर	9730179746	02588-251333
३५	अडावद	API श्री.देशमुख	9823804944	02586-232233